

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	6—
četr leta	3—
na mesec	1·10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5. (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večnem inseriji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatne naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ograko:

vse leto	K 18—
pol leta	9—
četr leta	4·50
na mesec	1·60

Za inozemstvo celo leto . . . . . 28—

Upravnštvo: Knafova ulica 5. (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Revolucija na Portugalskem.

Krvavi boji pred kraljevo palačo.

London, 5. oktobra. Tukajšnji listi javljajo strašne prizore iz Lisabone. Celo včerajšnje dopoldne se je vršil boj pred kraljevo palačo. Veliko število vojakov in civilistov je mrtvih in težko ranjenih. Veliko število poslopij je bilo demoliranih.

Dolgotrajna kanonada. Krvavi spopadi med vojaki in revolucionarji.

G. — Pariz, 5. oktobra. Zadnje vesti iz Portugalskega poročajo, da je kanonada na kraljevi grad trajala včeraj celo popoldne. Vendar škoda ni posebno velika, ker so revolucionarji naravnili vse kanone na kraljevo palačo. Tudi ni res, da bi bilo vse vojaštvo že takoj iz vsega početka stalo na strani revolucionarjev, marveč je velik del v Lisaboni štacioniranega vojaštva branil kralja in njegovo rodbino. Ti vojaki so tudi obstopili kraljevo palačo, v katere bližini je prišlo do krvavih spopadov.

Dobro premislen načrt revolucionarjev. — Prikrite priprave. — Požrtvovalni žurnalisti.

G. — Pariz, 6. oktobra. Revolucionare so že takoj iz vsega početka nasledovali načrt, predvsem polasti se glavnega mesta, pridobiti Lisabono v svojo pest, polasti se obenem tudi kraljeve osebe in še potem prisniti na province in deželna mesta, da se na ta način revolucija tem si gurneje posreči. Zlasti so tudi vedeli revolucionarni voditelji preprečiti vse stike z inozemstvom ter preprečiti tudi, da ni o pripravah zaznala nicesar Angleška, ker so se bali angleške intervencije. Na podlagi zvezne pogodbe med Portugalsko in Angleško bi namreč morala Angleška pri tem položaju na vsak način priti Portugalski na pomoč. Zaradi tega pa so tudi revolucionare pretrgali že prej vse zveze med Lisabono in province. Revolucionarno vojaštvo je obkolilo v velikem krogu Lisabono ter preprečilo vsak vhod v mesto in vsak izhod iz mesta. Korespondenti tujih listov so z nevarnostjo za svoje življenje ušli v najetih avtomobilih in z velikimi žrtvami najetimi čolni skozi vojaško vrsto, da so mogli potem večinoma s pomočjo brezičnega brzjavca poslati svojim listom prva poročila o izbruhu revolucije. Sele po proklamaciji republike in potem, ko bo dejela že popolnoma pomirjena, ko bo tudi vojaštvo v provinci že pridobljeno popolnoma za revolucionare ali v nasprotnem slučaju vdusušeno, namerava revolucionarni komite dovoliti zopet popolnoma neoviran promet z inozemstvom. Zaradi tega se pa tudi ne da natanceno določiti, kaj se v tem času godi v Lisaboni ter si vesti glede teh dogodkov tudi zelo nasprotujejo.

Republikane so prekramirana.

S. — Pariz, 6. oktobra. Iz Ljubljane se javlja, da je portugalska republika že prekramirana. Modro - ze-

lene zastave vihajo na kraljevi palači. Republikane so bili že včeraj dopoldne gospodarji celega mesta. Izbruh revolucije je bil za vlado popolnoma nepričakován. Dvor se je v zadnjem času tako zelo odtegnil vskemu opazovanju gibanja, da ni prav nič vedel za priprave, ki so se zunaj vrstile.

Revolucionare so pripravljeni se bojevati tako dolgo, da dosežejo polen uspeha.

G. — Pariz, 6. oktobra. Brezične brzjavke iz Portugalskega poročajo, da so voditelji revolucionarnega komiteja odločeni izvršiti celo akcijo popolnoma do konca. Kralja Manuela hočejo prisiliti, da se odpove prestolu in da gre iz dežele. Na drugi strani pa so zopet pripravljeni, na Portugalskem zopet vpeljati mir in darovati kralju življenje.

Še vedno nikakih popolnoma verodostojnih vesti. — Kralj utekel. — Pogajanja.

G. — Pariz, 6. oktobra. Še vedno niso vse vesti, ki prihajajo iz Lisabone, zanesljivo potrjene. Zlasti se še do ure ne ve, kako daleč so že dozoreni dogodki v Lisaboni. Toda zdaj se da je dognano, da je revolucija zmagała in da kralj Manuel, ter njegova mati Amalija nista več v Lisaboni, temveč sta utekla. Med bombardementom na kraljevo palačo so prišli do kralja vodje revolucionarnega komiteja, ter se pričeli z njim pogajati, da naj zapusti kralj Manuel Portugalsko in se odpove prestolu. Kralj Manuel od začetka nikakor ni bil pripravljen, ustreči tem zahtevam, šele, ko so mu revolucionarci dokazali, da je vse vojaštvo na njih strani, da je vsa mornarica v taboru republikancev in ko so med temi pogajanji začeli padati streli in grmeti topovi, se je kralj revolucionarnemu komiteju udal in obljudil zapustiti Lisabono in kraljevo palačo. Revolucionarni komite mu je zato obljubil, da ostanejo njegova oseba in osebe njegovega dvora nedotaknjene. Revolucionarci so tudi skrbeli zato, da ne bi se v homatijah zadnjih ur pripetile kake nerednosti, zlasti da se radi tega ne vname kaka meščanska vojska. Popolnoma posameznih spopadov niso mogli preprečiti in radi tega je prišlo med republikane in monarhisti ponekod do jako krutih in dalekosežnih spopadov.

Republikane na krmilu.

G. — Pariz, 6. oktobra. Vsa moč v Lisaboni je v rokah republikancev. Dosedaj kralju zvesto vojaštvo je prestopilo v tabor republikancev. Na deželi delujejo republikanski emisari za republikansko vlado. Republikanski komite se trudi, v celem mestu - vzdržati mir. Po ulicah patrulirajo vojaške patrulje, ki preprečijo vsak spopad. Državni zbor, takozvaní cortez, bo razpuščen. Razpisane bodo takoj nove volitve, ki bodo prinesle republikancem velikansko večino. Kraljeva rodbina je baje pobeg-

nila ponocí o polnoči neopaženo. Dosedanja vlada je demisijonirala.

Spremembe v Lisaboni.

G. — Pariz, 6. oktobra. Vsa javna poslopja, kraljeva palača, vojašnice, bojne ladje so nadomestile belomodro portugalsko zastavo z zelenomodro republikansko.

Poročila po ovinkih.

G. — Pariz, 6. oktobra. Francosko ministrstvo zunanjih zadev je izvedelo o portugalskih dogodkih še čez Madrid in London. Pri francoskem ministrstvu zunanjih zadev so izvedeli tudi, da je trpel včeraj bombardement na kraljevo palačo do 3 popoldan.

Pogajanja v kleti.

G. — Pariz, 6. oktobra. Med bombardementom na kraljevo palačo so — kakor se semkaj poroča po brezičnem brzjavcu — kralj Manuel, njegova mati in vsa njegova okolica zbežali v klet kraljeve palače, da se na ta način skrijejo pred grozčimi krogli mornariškega bombardmenta. V tej kleti so se vršila tudi pogajanja z revolucionarnim komitejem, ki je nato dovolil kralju in njegovi rodbini prost odhod. Prebivalstvo Lisabone je popolnoma v taboru republikanske in revolucionarne stranke.

Lisabona že pod republikanskim režimom.

G. — Pariz, 6. oktobra. Provizorični vladni komite, ki se je sestavljal pod predsedstvom republikanskega poslanca Castro, se je že sestavljal. — Strogo se stražijo vsa javna poslopja in pa samostani, da bi se ne priplete nobene nasilnosti.

Kraljevska rodbina pobegnila na brazilijski vojni ladji.

G. — Berolin, 6. oktobra. »Lokalneiger« poroča iz Pariza: Po včerajšnjih bojih je prišla k obrežju barkasa brazilske vojne ladje San Pavlo ter je tja došel tudi kralj Manuel, katerega je križarka San Pavlo z njegovim dvorom vred sprejela na svoj krov. Braziljska vojna ladja se nahaja namreč vseled tega v Lisaboni, ker je bil te dni v Lisaboni na obisku predsednik brazilske republike. Ta vest, da je kralj Manuel iz Lisabone že utekel in da se nahaja njegova rodbina že na krovu križarke San Pavlo, je v nasprotju z vsemi drugimi vestmi, velja pa kot zelo zanesljiva in gotova. Revolucionarni komite je baje vedel za beg kralja, pa je pustil, ker mu je na tem, da se stvari kolikor mogoče mirno dovršijo, in mirno trpel, da je kralj utekel.

Pedrohošt je niso znane. — Malo priljubljen kralj.

G. — Berolin, 6. oktobra. V tu kajšnjih krogih vzbuja revolucija na Portugalskem veliko senzacijo in veliko sočutje s kraljevo rodbino. — Portugalska kraljeva rodbina je namreč na Angleškem zelo priljubljena in med Angleško in Portugalsko obstajajo najožji stiki. Tukaj se zatrjuje, da se za slučaj, ako bi se Portugalska preustojila v republiko, kralj Manuel za stalno naseli na Angleškem.

nuela naravnost nevzdržljiv. Kralj Manuel je izgubil vse simpatije ljudstva, ker je živel jako potratno in z njim vred tudi njegova mati in starata mati, poleg tega pa je imel mnogo ljubavnih afer, ki so mu izpodkopale zadnje simpatije na Portugalskem.

Pripravljanje republikancev k revoluciji.

B. — Bruselj, 6. oktobra. Semkaj prihajajo vesti, da je med republikanskimi poslance v Lisaboni in pa med admiralom vojne mornarice Carlosom Lovris obstojala že delj časa tajna zveza. Bojne ladje so dobole pred kratkim ukaz, da se morajo oddstraniti iz lisabonskega pristanišča. Ladje so to tudi storile in so se pokorile kraljevemu povelju, toda revolucionarni komite jih je poklical nazaj in včeraj so bili streli iz topov vojnih ladji prvi signalisement, da se revolucija začela. Mnogi člani kraljeve rodbine, med njimi vdova po umorjenem kralju Carlosu Amaliju, so dobili v zadnjih dneh grozilna pisma, v katerih se jim prorokuje skorajšnji pogin.

Angleži presenečeni.

G. — London, 6. oktobra. V tu kajšnjih krogih vzbuja revolucija na Portugalskem veliko senzacijo in veliko sočutje s kraljevo rodbino. — Portugalska kraljeva rodbina je namreč na Angleškem zelo priljubljena in med Angleško in Portugalsko obstajajo najožji stiki. Tukaj se zatrjuje, da se za slučaj, ako bi se Portugalska preustojila v republiko, kralj Manuel za stalno naseli na Angleškem.

Angleška se že pripravlja.

Q. — London, 6. oktobra. Angleška vlada je že dala dvema vojnima ladjam na log, da naj odpljujeta pred Lisabono.

Q. — Gibraltar, 6. oktobra. Križarki »Neweastell« in »Minerva« sta že odpluli proti Lisabonu.

Q. — London, 6. oktobra. Angleška križarka »Newcastell« je že priplula pred Lisabono.

V Lisaboni še vedno ni mirno.

Q. — Madrid, 6. oktobra. Privatne vesti iz Portugalske še vedno poročajo, da se poul. boji v Lisaboni še niso polegli in da se kralj Manuel vendarle nahaja v rokah revolucionarcev.

Kralj hoče počakati končnega izida na Angleškem.

G. — Pariz, 6. oktobra. Kakor se za gotovo javlja, je kraljeva rodbina gotovo na krovu braziljske križarke San Pavlo ter se poda na Angleško, kjer počaka, kako se bodo dogodki zaključili. Ali je Manuel že formalno resigniral na prestol ali še ne, se še ni moglo z gotovostjo dognati.

Najnovejše vesti.

B. — London, 6. oktobra. Zadnje vesti, namreč uradna poročila se glase, da je mesto v rokah ustašev in da je kralj Manuel s spremstvom pobegnil na neki portugalski torpedovki.

Deželni zbor Kranjski.

(Nadaljevanje seje dne 5. oktobra ob pol 4. popoldne.)

Dasi je bila seja napovedana že ob polu 4., se je pričela šele ob 4. Pred začetkom seje je par minu konfiral dr. Šusteršič z namestnikom dež. glavarja barona Lichtenbergom. Zakaj se je šlo, ne vemo, videli smo samo, da je držal dr. Šusteršič v rokah dnevni red ter kazal na zadnje točke dnevnega reda. Začetkoma seje je naznanil dež. glav. namestnik bor. Lichtenberg, da je vložil poslanec G a n g l interpelacijo na deželno vlado glede odprave Grabelj v Idriji. Ta interpelacijo smo priobčili že v včerajnjem listu. Interpelacija se je vrnila deželnemu predsedniku. Nadalje so bili vloženi ti-le nujni predlogi: Nujni predlog dr. Trillerja in tovarišev glede nepotrditve župana Ivana Hribarja, nujni predlog dr. Novaka in tovarišev glede draginje, nujni predlog dr. Zaja in tovarišev, v katerem se zahteva pomnožitev članov dež. zdravstvenega sveta od 4 na 6 in da se pri tem imenovanju upošteva dejstvo, da tvorijo Slovenci pretežno večino prebivalstva v deželi, nujni predlog dr. Lampe in tovarišev glede podpore onim posestnikom, ki so trpeli vsled poljskega črva in končno nujni predlog Matjašiča in tovarišev glede podpore vinogradnikom. Namestnik deželnega glavarja je izjavil, da pridejo nujni predlogi koncem seje v obravnavo. Prošnja sodišča na Vrhnik za izročitev poslanca Josipa Lenarčiča se odstopi imunitetemu odseku. Na to so se vsa na dnevnem redu se nahajajoča poročila deželnega odbora izročila dotednim odsekom, samo pri poročilu o spremembah mesta statuta ljubljanskega je predlagal dr. Pegan, naj se brez izročitev odseku takoj vzame v pretres.

Baron Lichtenberg je dal predlog v razpravo. Prvi se je oglasil za besedo dr. Tavčar.

Dr. Tavčar: V imenu svoje stranke se izrekam proti predlogu, ker se hoče s tem stvar kar kratkim potom spraviti izpred deželnega zobra. Protestujem, da bi se razpravljalo o statutu, ne da bi se preje izročil ustavnemu odseku.

Dr. Triller: Pridružujem se protestu tov. dr. Tavčarja. Svoječasno se je sklenilo, da se zakonski načrt predloži v mnenje obč. svetu ljubljanskemu. Ta je odgovoril na zakonski načrt z operatom, obsegajočim 8 tiskanih pol. Ta operat bi vsekakor kazalo vzet v pretres v ustavnem odseku. Centralna vlada je vrnila zakonski načrt z zahtevo, da se spremene nekatere točke glede davkov. Dež. zbor je sklenil diferenciranje davkov, a vlada je temu nasprotovala. Tej zahtevi se hoče večina brez pogojno ukloniti.

Baron Lichtenberg: Protisim, da govorite k stvari.

Dr. Triller: Govorim k paragrafoma, ki se predlagata v spremembu. Sicer pa bom takoj končal. Pridružujem se protestu dr. Tavčarja.

Grof Barbo: V imenu svoje stranke izjavljam, da bomo glasovali za izročitev poročila ustavnemu odseku.

Dr. Peganov predlog je bil na to sprejet s klerikalnimi glasovi.

Poročevalci dr. Pegana je kratko priporočal zbornici, naj sprejme predlog deželnega odbora, ki se glasi takole:

Visoki deželni zbor!

Deželni zbor je v deželnoobrnski seji dne 26. januarja 1910 sklenil načrt zakona, s katerim se izpreminjajo in popolnjujejo nekatera določila občinskega reda za deželno stolno mesto in uveljavlji nov občinski volilni red, predložil vladu s prošnjo, da se izposluje zanj Najvišje odobrenje. Vsled dopisa e. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani z dne 17. septembra 1910, št. 2206/prae., je ekselenca gospod minister za notranje zadeve s pridržkom definitivne presoega zakonskega načrta s strani vladne z razpisom z dne 14. septembra t. l. št. 4953 M. I. k §§ 40. in 81. občinskega reda in § 48. občinskega volilnega reda sledče pripomnil:

»V § 40. o. r. je govor o različni porazdelitvi doklad glede onih davčnih vrst, pri katerih je sklenil deželni zbor za deželne doklade različno porazdelitev. Ker pa ni dopustno, da se, če je ta splošni pogoj dan, pobiranje različnih odstotkov dovoli brez vsakega ozira na visokost odstotkov pri deželnih dokladah, naj bi se dalo drugemu stavku § 40. sledče besedilo:«

»Če pa se deželne doklade k direktnim davkom nalože v različnih odstotkih na posamezne razrede teh davkov, je tudi stopnjevanje občinskih doklad v enakem razmerju dopustno.«

V § 81. o. r. se zahteva za doklade od 35 do 75% direktnih in od 30 do 50% užitninskih davkov odobrenje deželnega odbora, dočim je pobiranje višjih doklad odvisno od dovolitve deželnega zobra in Najvišjega odobrenja.

Ker je z ene strani iz nadziralnega stališča želeti kompetenco deželnega odbora v dosedanji izmeri in ker bi bilo z druge strani pri tesni in vedno ožji zvezi državnih in avtonomnih finančnih neprimerno vsako krčenje vpliva državne finančne uprave na finančno upravo občin, naj se § 81 načrta izpremeni tako, da se obdrže kompetenčne meje za dovoljevanje doklad po zmislu § 81 sedaj veljavnega občinskega statuta.

Proti zahtevi Najvišje odobrenega sklepa deželnega zobra mesto deželnega zakona pa ne bi bil pomislek.

V § 48 o. v. r. se nahajajoče dolilo je v toliko nepopolno, da je v njem skrbljeno le za porazdelitev dveh ostalih mandatov, zlasti v slučajih, če se volitve udeleži večje število strank, naj bi se v § 48 izrazilo, da je nadaljnje ostale mandate odkazati po načelu, ki velja za odkazanje 1. in 2. ostalega mandata, posamnim listam po številu nanje odpadnih glasov.«

Deželni odbor nima pomislov upoštevati te pripomnje in zato predlaga:

Visoki deželni zbor naj navedene paragrafe v sledečem besedilu odbri, in sicer:

a) glede občinskega reda:

Porazdelitev doklad k neposrednjim davkom.

§ 40.

Praviloma je doklade k direktним davkom porazdeliti na vse v občini predpisane davke te vrste, brez razločka, je - li davku podvrženi občan ali ni, ter jih naložiti v enaki meri na vse razrede teh davkov. Če pa se deželne doklade k direktnim davkom nalože v različnih odstotkih na posamezne razrede teh davkov, je tudi stopnjevanje občinskih doklad v enakem razmerju dopustno.

Občinskega sveta sklepi, katere je predlagati v višje odobrenje.

§ 81.

Občinskega sveta sklepi (§ 57), da se odruji glavinska lastnina občine in njenih zavodov (§ 34), katere vrednost presega znesek 10.000 K, a ne onega 100.000 K, potem da se zastavi ta lastnina, da se najame posojilo in izvrši kreditna operacija, kar tudi da poroštvo (§ 36), pri čemer gre za zneske v ravno omenjeni visokosti, dalje da se uvede občinske doklade k tekočim davkom (§ 39), katere ali same zase ali v zvezi z dokladami, ki so že naložene v poplačilo nepokritih potroškov za občinske namene, presegajo 25 odstotkov direktnih davkov ali užitninskega davka, potrebujejo odobrila deželnega odbora.

Da se sme odrujiti glavinska lastnina občine in njenih zavodov v vrednosti nad 100.000 K, potem da se sme ta lastnina zastaviti, da se sinejo najemati posojila in izvrševati kreditne operacije, kar tudi da se smejo dajati poroštva, pri čemer gre za zneske nad 100.000 K, ravnotako da se smejo uvesti doklade, ki presegajo 50 odstotkov direktnih davkov, ali 30 odstotkov užitninskega davka, napolosed da se smejo uvesti nove naklade in davščine, katere ne spadajo v vrsto omenjenih doklad (§ 39), kar tudi da se povisajo že obstoječe naklade in davščine te vrste, treba je dovolitve deželnega zobra in Najvišjega odobrenja.

b) glede občinskega volilnega reda:

§ 48.

Ako vsota teh, posamnim listam pripadlih mandatov ne doseže števila vseh mandatov, ki jih je oddati, predeli se prvi ostali mandat oni listi, ki je združila v dotednjem volilskem razredu na - se največ listnih glasov; eventualni drugi ostali mandat pa oni listi, katera ima za prvo največ listnih glasov. Nadaljnje ostale mandate je po načelu, ki velja za pridelitev prvega in drugega ostalega mandata, odkazati posamnim listam po številu nanje odpadnih glasov.

Pri enakem številu glasov odloči řeč.

Prvi je dobil besedo post. dr. Triller:

Ob 12. ur hočem že enkrat na neke kričeče krivice, ki se nahajajo v statutu, opozoriti. Dr. Krek se je dopoldne bil na prsi in rekel, da njeova stranka svojih teženj nece forsirati. Če pa večina vztraja na § 1a, je očitno, da hoče klerikalna stranka priti v Ljubljani do večine. Sam dr. Lampe je rekel, da je ta paragraf kmetska harmonika, ki se ga da poljubno raztegniti. Po novem statutu se lahko k Ljubljani priklopí okoliških občin, kolikor se zljudi — seveda »zaslišavši ljubljanski občinski svet in prizadete občine.« Toda to »zaslisanje« ne zavira priklopitve, torej je Ljubljana izročena na milost in nemilost deželnemu odboru. Kako bodo Posavci volili, ni težko uganiti. Saj vemo, kako se bo delovalo v spovednicah. (Silen hrup med klericali. — Jare: Pfui! — Klici: Škandal!)

Odgovarjam za vse. Jaz odgovarjam samo na napad dr. Šusteršča na sodnike. Dr. Šusteršič še ne more odpustiti sodnikom, ker je bil v znani aferi obojen. Toda iz one afere je izšel osebno čist, to lojalno naglašam. Zato ni lepo, da se hoče radi ene afere sodnikom vobče maščevati. Naj navede samo enega sodnika, ki je izrabljil sodno dvorano v politične svrhe. Ce more navesti le eno ime, bom jaz sam med prvimi, ki ga bom obsodil.

Temu nasproti pa je res, da se občasih volitev izrabljajo vse cerke na Kranjskem v politične namene. (Klerikaleci se delajo silnō ogorčene in zaenčano velik ūnder.)

Dr. Triller konča svoja izvajanja z novim apelom, naj se odpravijo krivice, ki jih vsebuje novi mestni statut ljubljanski.

Dr. Lampe je zavračal trditve dr. Trillerja, da se cerke zlorabljajo v politične svrhe — z argumentom, da tisti, ki ne hodijo v cerke in k spovedi, ne morejo soditi o zlorabi cerke.

Dr. Tavčar: Dovolite mi nekaj stvarnih opazk.

Baviti se mi je v prvi vrsti z vladado, ki postopa z nami, da moramo biti prepričani, da je strankarska.

Leonoro in se na tihem vpraševal, kaka čuvstva pač divjajo v duši tega sicer tako pogumnega in ponosnega dekleta.

Naenkrat se je Leonora obrnila Gallu, se nagnila k njemu in ga poljubila.

»Drugache se vam ne morem zahvaliti,« je rekla tiho in preprosto, med tem ko je Gall ves zažarel, kakor da ga je doletela največja čast.

»Sedaj mi pa še enkrat vse od kraja povejte, ljubi Gall,« je rekla Leonora, ko se ji je zopet povrnil notranji mir. »Saj si lahko mislite, da me to zanima.«

In zopet je Gall pripovedoval na dolgo in na široko vso zgodbo svojega ranjenja in kirairskega praporja in Leonora ga je molče poslušala in ga gledala z jasnimi pogledi, ki so razodevali, kako neskončno je srečna in vesela. Do pozne noči je ostal Gall v hiši gospe Jerajeve, a ko je zapustil hišo, je vendar ponesel seboj veliko žalost, kajti pri slovesu mu je Leonora povedala, da je nevesta poročnika Smoja in da se z njim poroči, naj ozdravi, ali naj oslepi. Skromna pamet Jošta pl. Gallu tega sklepa ni mogla pojmiti in to ga je navdalo z veliko žalostjo.

(Daleč nihče nikoli).

LISTEK.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Roman; spisal F. K.

(Dalje.)

»Najprej mi morate povedati, kako ste dobili to strašno rano,« je silila Leonora. A svojega veseloga razpoloženja ni mogla premagati. »O, Gall, zdaj izgledate tako marcijsko, kakor kak general. Kaj bodo rekla vsa dekleta od štirinajstih do sedemnajstih let, ki so Vas oboževali. Glejte, da postanete hitro kapitan, saj zaslužili ste to gotovo.«

»Kdo drugi prej, kakor jaz,« je menil Gall nekako potrt. »Sel sem v vojno z upanjem, da se odlikujem in si pridobim lavorik, a pridobil sem si samo mnogo ran in še življenje so mi drugi rešili.«

»Gall — tega mi ne boste natevili,« je rekla Leonora. »Prepričana sem, da ste se hrabro vojskovali.«

»Res je — bil sem hraber,« je dejal Gall. »Vsi so mi to priznavali, a sreča nisem imel. Koj v začetku boja sem bil težko ranjen, sem padel s konja in naši konjeniki bi me bili

pohodili, da me ni rešil izredno pogumen in požrtvovalen človek.«

»Cast temu človeku. Kdo pa je to bil?«

Gall je preslišal to vprašanje in hitro nadaljeval svoje pripovedovanje.

Natančno je popisal vse svoje doživljaje od trenotka, ko je v bitki padel, pa do trenotka, ko mu je bil zopet izročen iz turških rok oteti prapor. Popisal je tudi vse, kako je Cerin osvobodil oficirje in rešil prapor, a imena njegovega ni imenoval. Leonora pa je poslušala s takim zanimaljem, da se ni upala prekiniti Galla.

»In ko sem zopet imel prapor, naš kirairski, s toljim junaštvom oteti prapor,« je končal Gall, »tedaj sem se skoro razjokal žalosti in kesa.«

»Kaj pravite?« se je čudila Leonora. »Žalostni ste bili...«

»Da, a ne zaradi sebe, nega zaradi Vas.«

Strmeč nad temi besedami je Leonora pogledala Gallu v obraz.

»Ne umejem Vas! Zaradi mene ste bili žalostni!«

»Da, gospodična Leonora, zaradi Vas! Ah, kdo si je pač tedaj mogel mislit, da boste Vi izvedeli za pavova pereza, ki smo jih poslali Cerinu...«

Bleda kakor smrt je vstala Leonora in stopila pred Gallom.

»Kdo Vam je to povedal?« je vprašala tiho.

»Čerin sam...«

»Vi ste ga videli?«

»Da! Cerin je tisti junak, ki je meni rešil življenje in naš prapor osvobodil iz turških rok.«

Leonora je sklonila glavo. Karokokamela je s stisnjennimi ustnicami stala pred Gallom in gledala v tla. Gall je vzel svojo listnico in potegnil iz nje pavovo pero.

»Gospodična Leonora,« je rekel s posečim glasom. »Trie kameradje smo pred vojno poslali Andreju Čerinu tri taka peresa in ga s tem obdeljili zaničljive lastnosti. Tudi jaz sem bil eden tistih, ki so nekdanje tovarišu to očitanje zagnali v obraz. Jaz pa sem to pero vzel nazaj in svojega tovariša prosil za odpuščanje. Prosim, gospodična Leonora — ali vzamete to pero!«

Sele zdaj je Leonora zopet dvignila glavo.

»Cemu ste to pero prinesli meni?«

»Ker mi je tako Cerin naročil.«

Molče je vzela konec pavovega pereza in Gallovin

Izrekam dva protesta. Minister dr. Haerdtl je navedel celo vrsto sprememb. Nekaj predlaganih sprememb je nebitvenih, druge sprememb je dejelni odbor sam ukrenil brez dejelnega zбора, kar je protipostavno.

Najodločnejše pa je treba pretestirati proti temu, da Haerdtl nanašuje, naj sprememb uveljavlja samo dejelni odbor potom takozvane »lex Lampe«. To je zakonolomstvo.

Drugi protest se nanaša na to, da je dejelni zbor pozval mestno občino za mnenje o statutu, a sedaj je večina vrgla ta poziv v koš. Naslavljjam ta protest na dejelno vlado, od katere upam, da bo ta protest sporocila centralni vladi.

Kesnica je, da se hoče v Ljubljani uveljaviti volilna pravica, ki bo na korist klerikalni stranki. Največja krivica je v tem, da bo imelo mesto samo 3 razrede, kakor zadnja predarlska vas. Ministru se zdi vse to prav, čeprav bi tega ne dovolil v nobenem drugem mestu. Na dejeli minister ni dovolil sprememb volilnega reda, ker se je bal, da bi nekaj občin na Kočevskem prišlo v nemške roke.

Ponavljam znova svoj protest, v veri — naj mi dovoli to dr. Lampe — da se klerikalni stranki in ministru Haerdtlu ne bo posrečilo ukrotiti napredno Ljubljano tako, kakor namegravata.

Med splošno napetostjo se dvigne baron Schwarz. Poslanei ga obkloijo.

Schwarz je rekel med drugim, da vlada, oziroma minister Haerdtl ni izrekel, naj bi dejelni zbor sprememb v ljubljanskem statutu izvršil potom znane »lex Lampe«, marveč da je vlada samo dala dejelnemu odboru na svobodo, da ukrene, kar se ji zdi potrebno. Nadalje se Schwarz brani pred očitanjem, da bi bila vlada pristranska, ter pravi v naivnem obrazom sv. Antonu, da je popolnoma izključeno, da bi bil kak minister pristranski.

Ta izjava je izzvala v zbornici glasen krohot, kar je barona Schwarz spravilo popolnoma iz ravnotežja.

Nato je govoril poslanec Engelbert Gangl.

Razpravljaj je o pluralni volilni pravici, kakor jo je uveljavil statut, in o proporcionalnem sistemu, ki sta oba v svoji sestavi krivična.

Governik se je pridružil protestu dr. Tavčarja in dr. Trillerja v imenu tistih, ki bodo po novem statutu prikrajšani ali oropani volilne pravice.

Dr. Šusteršič je branil stališče svoje stranke. Razpravljaj je zlasti o davkih in naglašal, da je finančni minister nasproten diferenciranju davkov. Na to je zaklical dr. Triller: Pa počakajte drugega ministra, počakajte na rekonstrukcijo. Dr. Šusteršič: Kdo si ne želi bolj sprememb ministrstva, kot jaz! Dr. Tavčar: Verjamem! (Smej v zbornici. Smehlja se celo »finančni minister« dr. Lampe. Na to reagira na izvajanja dr. Trillerja glede zlorabe cerkev v politične svrhe ter naglaša, da je imel dopoldne prav, ko je napadel sodnike, ne vseh, marveč samo nekatere.

Dr. Triller: Navedite imena!

Dr. Šusteršič: Navedite vi imena dotičnih duhovnikov, ki zlorabljajo spovednico v politične namene.

Dr. Triller: Sprejem, za vsako ime sodnika budem promptno navedel ime duhovnika. Končno izjavljam, da bo njegova stranka glasovala za predlog.

Poslanec dr. Novak: Na dopoldanski napad dr. Šusteršiča, ki ga je izvolil izvršiti na mojo osebo, odgovarjam, da nisem v položaju ugoditi njegovi želji, da bi odložil mandat v trgovski zbornici. Tega ne bom storil iz enostavnega razloga, ker dotični, ki so mi izrekli nezaupneno, niso bili moji volilci.

Sicer se pa governik v kratki izjavlja pridružuje protestu tovarišev dr. Tavčarja, dr. Trillerja in Gangla.

Po zaključeni besedi poročevalca dr. Pegana sklene zbornica z glasovi klerikalcev in Nemcev prehod v čepljalno debato. Napredni poslanei zapuste dvorano. Predlog dež. odbora je bil nato sprejet tudi v čepljalni

debati. Napredni poslanici so se med tem zopet vrnili v dvorano.

Namestnik dež. glavarja baron Lichtenberg je nato hotel dati v razpravo nujni predlog dr. Lampeta, Matjašiča in tovarišev. Proti temu je ugovarjal dr. Triller, če da je on prvi vložil svoj nujni predlog.

Baron Lichtenberg je bil v nemali zadregi — brez dvoma se je na to nanašal njegov razgovor z dr. Šusteršičem pred začetkom seje. Da se izkoplje iz zagate, je prekinil sejo za 10 minut.

Po odmoru je predsedujoči baron Lichtenberg dal v razpravo dr. Trillerjev nujni predlog.

Dr. Triller: Ce čuti dr. Krek, ki igra na Dunaju vlogo Petra Amenskega proti vladi, doma pa se obesa na frak barona Schwarza, potrebo, da nastopi proti nujnemu predlogu, potem se v danem položaju ne more nicesar storiti, ker klerikalna stranka razpolaga z večino in onemogoči razpravo o nujnem predlogu. Govornik se obrača proti baronu Schwarzu, ki je kršl zakon, ker ni razpisal volitev ljubljanskih po določbi § 87. v roku štirih tednov. Poziva večino, da glasuje za nujnost njegovega predloga. Ako tega ne storiti, bo dokazala s tem, da hoče vršiti še nadalje nasilstva, ki jih je započela.

Nujnost predloga je bila odklonjena z glasovi Nemcev in klerikalcev.

Predlog se je odrazil ustavnemu odseku (Dr. Triller: Škoda da nimaš pokopališkega odseka!)

Na to je utemeljaval na kratko nujnost svojega predloga o draginji, ki smo ga priobčili že v včerajšnji večerni izdaji dr. Novak. V kratkih in jedrnih besedah je naslikal nezmožno draginjo, ki tiše ob tla vse prebivalstvo brez razločka stanu in poklica, ter poudarjal potrebo, da se najdejo sredstva, ki bi vsaj deloma prebivalstvu olajšala življene s tem, da bi ustvarila cenejše življenske pogoje. Prav na to meri njegov nujni predlog, zato naj zbornica temu nujnemu predlogu prizna nujnost. Nujnost tega predloga je bila odklonjena. Predlog je bil izročen upravnemu odseku.

Predsedujoči baron Lichtenberg je dal besedilu dr. Zajetu, da utemelji svoj nujni predlog o dež. zdravstvenem svetu. (Dr. Šusteršič: Prosim, kratko!) Vkljub temu opominu je govornik govoril na dolgo in široko. To ni bilo po volji Lampetu. Šel je k dr. Šusteršiču, ga pocakal za rokav in ga naprosil, naj gre še enkrat k dr. Zajetu, da ga opozori, naj kmalu konča. Šusteršič je res šel k Zajetu, a ta je ostal renitent ter je nadaljeval svoja izvajanja. Ta dogodek kaže na to, da Zajčev predlog, ki je kolikor toliko naperjen proti dejelni vladi, oziroma baronu Schwarzu, ni nič prav po godu niti dr. Šusteršiču, niti dr. Lampetu. To je povsem umljivo, saj je znano razmerje med klerikalci in baronom Schwarzem. Predlogu je bila priznana nujnost in odsek se je naročilo, naj poroča o njem tekom enega tedna. Končno sta bila sprejeti nujna predloga dr. Lampeta o poljskem črvu in posl. Matjašiča glede podpore vinogradnikom.

Baron Lichtenberg je prečital dnevni red prihodnje seje, ki bo v četrtek ob 10. dopoldne.

Z vso silo.

Mnister Härdtl bo gotovo posilal dr. Šusteršiču pohvalni dekret. Tako mu je ustregel, da bolj ni mogel. Odobril je nečuvano dejanje, da vlada sploh neče dati odgovora zaradi nepotrditve bivlega župana in preskrbel, da bo kar dež glavo sprejet novi mestni statut. Tako hite klerikalci s statutom, da te zadene še neberene odseke nečejo izročiti. Popravili bodo seveda statut tako, kakor so zgihali z vendo in Härdtl bo imel priložnost, mu preskrbeti sankcijo že tako hitro, da se bodo vršile volitve po tem nezasiljanem volilnem rodu.

Najnovejše vesti.

Analetka in morska poslovovanja.

Dr. Pegana sklene zbornica z glasovi klerikalcev in Nemcev prehod v čepljalno debato. Napredni poslanei zapuste dvorano. Predlog dež. odbora je bil nato sprejet tudi v čepljalni

vsem interesira vprašanje, kake konake bo podvzela Angleška v prilog portugalski dinastiji. Med Angleško in Portugalsko obstoji namreč tozadna pogodba in je pričakovati, da bo Angleška najbrž nastopila proti revolucionarjem.

Brazilijski novi portugalski republiki.

G. — Pariz, 6. oktobra. Kot vzor za ustavo portugalske republike bo baje sprejeta ustava brazilijske republike.

Načrti republikancev.

G. — London, 6. oktobra. Republikanski voditelji so že meseca avgusta v Londonu izjavili, da je proklamacija republike na Portugalskem v doglednem času neizogibna, da pa vsles tega ne bo trpel dober interesni stik med Angleško in Portugalsko, ker zveza med Portugalsko in Angleško ni bila sklenjena za dinastije, temveč med obema narodoma kot takima.

Manuelova ljubica na Dunaju.

F. — Dunaj, 6. oktobra. Ljubica ubeglega kralja Manuela gdje. Gaby Deslys je plesalka in se sedaj nahaja na Dunaju, ter nastopa v etablissementu »Apollo«. Kralj Manuel je je prav do zadnjega časa pridno dopisoval. V Lisaboni je bilo to kraljevo razmerje obče znano, ker ga kralj tuji ni nič zakrival in je bilo tudi splošno znano, da je Deslys stanovala celo nekaj časa pri njem v kraljevi palači. To pa je bilo splošno pojavljanje.

Kralj Manuel res na varnem.

G. — London, 6. oktobra. Iz Pariza dohajajo semkaj vesti, da se je kralj Manuel podal na krov brazilske križanke San Pavlo in te vesti se tujajo uradno potrjujejo.

Radovedni Dunaj.

F. — Dunaj, 6. oktobra. V tukajnjih diplomatskih krogih se z nestrpnostjo pričakuje, kaj bo storila Angleška z ozirom na portugalsko revolucijo, ker obstaja namreč med Angleško in Portugalsko pogodba, v kateri se Angleška zavezuje, da v slučaju, ako preti portugalski dinastiji kaka nevarnost, mora hiteti tej z vsemi svojimi močmi na pomoč. Pričakovati se torej sme, da bo Angleška poskusila vse, da ohrani dinastijo na portugalskem prestolu.

Druga verzija.

F. — Dunaj, .. oktobra. Snoči so došle potom korespondenčnega biroa semkaj vesti, da kralj Manuel ni pobegnil na brazilske bojni ladji San Pavlo, temveč na neki portugalski torpedovki.

Kdaj je padla odločitev?

B. — Berlin, 6. oktobra. Iz Lisabone se poroča, da je bilo v torek še popolnoma neodločeno, ali se položaj na Portugalskem pojstri, ali izboljša. Za republikance je bilo ta dan še malo polkov, izmed vojnih ladij samo dve, ter morska vojašnica. Vsi drugi so bili vneti za kralja, ter so cel mestni centrum zasedli. Tudi so se v torek raznesle vesti, da je vojaštvu iz province za kralja in da marsira proti Lisaboni, da se zavzame za vlado in za kralja.

B. — Berlin, 6. oktobra. Pri pojih v Lisaboni ni bil nihče od inozemcev poškodovan.

Povod revolucije.

B. — Berlin, 6. oktobra. Glede povoda za portugalsko revolucijo se poročate dve verziji. Ena je, da je bil povod revolucije umor republikanskega poslanca Bombarda, druga verzija pa pravi, da je bila povod revolucije navzočnost brazilijskega predsednika, kateremu na čast so se oficijalno prirejale velikanske slavnosti in svečanosti. Ljudstvo se je pri teh slavnostih tako navdušilo za republiko, da je spontano začelo ustanovitev portugalske republike in to je bil baje nepoaredni vzrok izbruhu revolucije.

Skupaj ministarske konference.

Dunaj, 5. oktobra. Danes popoldne se vse med avstrijskimi in ogrskimi ministrami sestreljajo v konferenco, katerih se udeležita tudi avstrijski finančni minister Bilinski in ogrski finančni minister Lukacs. Konferenca se bo bavila z gradivom, ki naj se predloži delegacijam. Vojaški proračun, ki se predloži delegacijam, obsegata na vojaških zahtevah 380 milijonov kron za armado in 80 — 85 milijonov kron za mornarico.

Dunaj, 5. oktobra. Danes dopoldne se je priprjal semkaj tudi ogrski justični minister Székely. Ob enajstih dopoldne so se začele v vojnem ministru konference. Prisotni so: vojni minister Schönaich, oba ministrska predsednika grof Khuen Hedervary in baron Bienerth, oba justična ministra Hochberg in Székely, oba dejelno-brambovska ministra, Georgij in Hazay.

**Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.**

Borzna poročila.

Dunaj, 6. oktobra. Portugalski dogodki so le neznatno vplivali na velike evropske trge. Razpoloženje dunajske borze je bilo včeraj itak prav neveselo in dopoldan je minul skoraj brez vsakega prometa. To dejstvo je tlačilo kurze tudi v zadnjem času naznanjenih favoriziranih parirjev. Le nekatere vrednosti bolj lokalnega pomena so našle zanimanje, ter se vzdržale na predvčerajšnji višini, ali se še celo izboljšale. Tudi popoldne je vladala precejšnja tišina, s katero je borza tudi končala. — Rente so bile slabe, devize malo spremenjene.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurz dunajske borze 5. oktobra 1910.

Močlobeni posojil.	Denari	Etiage
4% majeva renta	93:20	93:40
4-2% srebrna renta	97:05	97:25
4% avstr. kronska renta	93:20	93:40
4% ogr.	91:70	91:90
4% kranjsko deželino posojil	96:—	97:—
4% k. o. češke dež. banke	94:—	95:—

Srečke iz 1. 1860 1/4, ...

1864	226:—	232:—
" 1864	322:—	328:—
" zemeljske I. izdaje	156:25	162:25
" II	298:50	304:50
" ogrske hipotečne	279:25	285:25
" dun. komunalne	529:—	539:—
" avstr. kreditne	212:—	222:—
" ljubljanske	89:—	93:—
" avstr. rdeč. kriza	61:75	65:75
" ogr. "	38:25</	

Linotype-stavca
sprejme
„Narodna tiskarna“.

Gostilno

sprejemem v najem ali na račun na
Notranjskem.

Naslov pove upravnštvo »Sl. Naroda«.

Helena Pajnič naznanja v svojem in v imenu svojih otrok
Danice in Silvice ter ostalih sorodnikov, vsem prijateljem in znan-
cem prežalostno vest, da je nje soprog, oziroma oče, sin, brat in
svak, gospod.

Josip Pajnič

imejitelj potovalne pisarne

danes popoldne ob polu 3. urri po kratki, mučni bolezni, previden s
svetimi zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predvzega bo v četrtek, dne 6. oktobra ob 3. urri popoldne
iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta štev. 3, na pokopališču v Dravljah.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v cerkvi Marijinega Oznanjenja
Dragega rajnika priporočam v blag spomin. 3339

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1910.

Prvi slovenski pogrebni zavod.

„Slovenski Narod“ izhaja dnevno dvakrat.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zaveno

v lastnem začrtju domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 52,116.121.11
upravnega premoženja K 26,775.510.59

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$,

brez vsakega odbitka rentnega davka, kateroga plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 26,000.000

Poskuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po
 $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije na monice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven rednjih
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 628.405.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica štev. 2.

priporoča promese na
Dunajske komunalne srečke à

K 18—

Zrebanje —
2. novembra.

Glavni dobitek

K 300.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih $4\frac{1}{2}\%$.

Dolžnost

vsakega Slovence je, da
sklene zavarovalno po-
godbo bodisi za življenje,
ali pa proti požarnim le-
pri slovanski banki
„SLAVIJI“.

Podpirajmo torej
domač slovanski zavod,
da more naloge, ki si
jo je stavljal, izpolniti v
najširšem obsegu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fondi K 40,812.767— jasno je za popolno vernost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne
načine za zavarovanje življenja.

razpolaga z najcenejšimi ceniki za
preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobitek svo-
jim članom.

Vsi pojedinci tajte druge valje poslati zapis k nači „SLAVIJE“ v Ljubljani.

**Kupujte
večerno izdajo „Slov. Naroda.“**

„Trgovska-objtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z enojnim jamstvom

Uradni prestori: Štefanburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po $4\frac{1}{2}\%$; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobri stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — **Ravnostan menjanje:** zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Ekspomira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.
Vsa posojila se daje bodisi ustmeno ali pismeno v zadružni
pisarni.

Uradne ne vek dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Upozorjam si vladivo opozoriti, da sem prevzel

glavno zastopstvo, Prve Češke življenske zavarovalnice, najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica štev. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 **518 milijonov K.**,
obstoječe vloge nad **38 milijonov K.**, a rezervni zaklad nad
1 milijon krov.

Vsaka izguba vloženega denarja je nemogoča, ker je pri tej
hranilnici izključena vsaka špekulacija s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po **$4\frac{1}{4}\%$** brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane domače hranilnike in kreditno društvo.

Posoja na posestva po 5% , obresti in proti odplačilu po najmanj
 $\frac{1}{2}\%$ na leto.